

Porin kaupunki
Kaupunkisuunnittelu
kaupunkisuunnittelu@pori.fi

Viite Osalliskirje 17.1.2018

Aihe Porin Tuorsniemen (28.) korttelin 12 tontteja 1 ja 8 (tila 15:289) koskeva asemakaavan muutoksen 609 1705 luonnos, päivätty 15.1.2018

Yhtä Tuorsniemen kaupunginosan tonttia koskeva asemakaavan muutos on tullut vireille tontin omistavan kuolinpesän anomuksesta. Muutoksen tarkoituksena on liittää osa tonttia reunustavasta katualueesta (Kaarnatie, Jukajantie ja Nilatie) tonttiin. Alueen nykyinen asemakaava on vuodelta 1971 ja siinä osoitettu katualueen leveneminen on jäänyt toteutumatta, eikä sille enää ole liikenteellistä tarvetta.

Suunnittelualue kuuluu maakunnallisesti merkittävään, Tuorsniemen asuinalueen muodostamaan kulttuuriympäristöön. Tuorsniemen kulttuuriympäristölle ominaista on aikanaan kaavoittamattomalle maalle syntynyt tiivis, vaihtelevan ikäinen pientaloasutus. Alue on osoitettu Satakunnan maakuntakaavassa merkinnällä kh2 ja siihen liittyvällä määräyksellä: *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisuus siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.*

Sama alue on huomioitu myös Porin kantakaupungin yleiskaavassa merkinnällä S-2 alueena, jonka omaleimainen luonne tulee säilyttää.

Kaavamuutos on sinänsä vähäinen ja selkeyttää tontin tilannetta. Kun kaavaa ajanmukaistetaan, tulee sen lähtökohtana olla alueen nykyiset olot sekä kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen maakuntakaavan ja osayleiskaavan mukaisesti.

Suunnittelualue edustaa juuri tuota Tuorsniemen kulttuuriympäristölle ominaista iäkstä, vapaamuotoisesti syntynyttä asutusta. Kaavamuutoksen alaisella Pekkalan tilalla on arviolta 1900-luvun alussa luonnonkivistä rakennettu navetta, joka on kuulunut nykyisestä kolmesta vierekkäisestä tontista muodostuvaan entiseen Mäki-Mattilan tai Pekkalan tilaan, joka puolestaan on aikanaan lohkottu Friisin tilasta. Tilasta on myöhemmin vuoden 1971 asemakaavan mukaisesti erotettu kaksi tonttia 12-2 ja 12-7. Näistä ensin mainitulla on edelleen tilan asuinrakennus ja jälkimmäisellä tilan muita rakennuksia. Kaikki kolme tonttia ovat saman kuolinpesän omistuksessa.

Satakunnan Museo ei puutu Pekkalan tilan jo vuosikymmeniä sitten tapahtuneeseen jakoon, eikä myöskään suunnittelualueelle yksin jääneen entisen navettarakennuksen kohtaloon. Museo katsoo kuitenkin, että kaavamuutoksessa tulisi paremmin perehtyä alueen nykyisiin oloihin, joista tulisi myös tuoda tietoja ja valokuvia kaavaselostukseen. Kaavaratkaisun tulee perustua alueen nykyiseen tilanteeseen, ei pelkästään toteutumatta jääneeseen vanhaan asemakaavaan. Kolmeen tonttiin jaettu tilan vanha talouskeskus muodostaa edelleen selvästi yhtenäisen kokonaisuuden, jossa suunnittelualueelle sijoittuu talon kasvitarha ja myös aivan luonnontilaisena säilynyt pieni metsikkö. Rakennusalojen sijoitus ja pihapiirin muodostuminen tulisi tutkia tarkemmin kulttuuriympäristön ominaispiirteiden varjelemiseksi. Rakentamista tulisi myös ohjata tarkemmin määrittelemällä mahdolliset julkisivu- ja katemateriaalit siten, että rakentaminen mahdollisimman hyvin soveltuisi alueen kulttuuriympäristöön.

Lisäksi museo huomauttaa, että tonttien jako tulee vielä tarkistaa suhteessa tilan asuinrakennuksen säilyttämisedellytyksiin. Nyt tilan 15:289 itäraja kulkee lähes rakennuksen seinän mukaisesti. Asuinrakennuksen säilymisedellytykset tulee turvata. Tuorsniemen asuinalueella tulisi lähitulevaisuudessa toteuttaa rakennusinventointi maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön arvojen kartoittamiseksi. Museo ei

kuitenkaan pidä välttämättömänä inventoinnin toteuttamista nyt esillä olevan pienen kaavamuutoksen yhteydessä.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja

Juhani Ruohonen

Tutkija

Liisa Nummelin

Tiedoksi:

Vasinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Juha Mäkelä
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf
Museovirasto/kirjaamo